

МАШИНОПИС

ВЕРХНІЙ РЯД КЛАВІАТУРИ

Теоретичні відомості

Цей ряд містить найбільшу кількість клавіш з буквами в порівнянні з попереднім, тому вивчити його буде дещо важче, чим середній ряд.

Навчання, по аналогії з середнім, слід починати з букв зони вказівних пальців. Для початку, пройдіться по клавішах зліва – направо і назад в повільному темпі, щоб кожен палець знайшов свою клавішу ряду. Після натискання кожної клавіші слід пам'ятати про повернення в вихідне положення.

Третій (верхній) ряд клавіатури включає букви: **й ц у к е н г ш щ з х ъ**. Відпрацювання рухів пальців до клавіш верхнього ряду проводиться з основної позиції: **ф і в а про л д ж є**.

Навантаження на пальці розподіляється таким чином:

- ліва рука: вказівний палець ударяє по клавішах **к та е**, середній — **у**, безіменний — **ц**, мізинець — **й**;
- права рука: вказівний палець ударяє по клавішах **н і г**, середній — **ш**, безіменний — **щ**, мізинець — **з, х, ї**.

Правила виконання удару по клавішах верхнього ряду:

- 1) Руки знаходяться на основній позиції другого ряду. Підйом над основною позицією на 1,5 см з висуненням ударяючого пальця вперед і вгору.
- 2) Удар виконується подушечкою пальця. При цьому рука не повинна зміщуватися вперед, щоб при поверненні назад не втратити основну позицію. Удари по клавішах третього ряду виконуються за рахунок випрямлення пальців, але без зсуву кисті вперед-вгору і в сторони.
- 3) Після удару по клавіші пальці збираються разом над основною позицією.
- 4) Непрацююча рука під час удару повинна знаходитися над основною позицією.

Перш ніж приступити до відпрацювання удару, необхідно зробити декілька пробних рухів пальцем, щоб запам'ятати місцезнаходження потрібної букви, останні пальці з основної позиції не знімати. Щоб запам'ятати, де знаходяться необхідні клавіші, повторіть імітуючі удари 10 разів.

ПРИМІТКА

*При вивченні верхнього ряду клавіатури букви опрацьовуються в наступній послідовності: **г у х к ш е з ц н й щ ї**. Заздалегідь необхідно вивчити розташування букв і розподіл пальців по клавішах третього ряду.*

Завдання для лабораторно-практичних робіт

Вправа № 1. Виконайте вправу для переміщення середнього пальця лівої руки на клавішу У. Середній палець із клавіші В переходить на У і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно. Слідкуйте за основним положенням рук.

увага угода удав удар укол фураж фурор вулкан пудра

Вправа № 2. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру. Слідкуйте за основним положенням рук.

уклін уламок улан умова установа фунт вулик

вуглекоп пуд пудинг пума пункт пустун пунктир

руда рулон руно лупа лунка друк дружина жук

журавлина жупан журнал журити дуб дуло дурман

Вправа № 3. Виконайте вправу для переміщення середнього пальця лівої руки на клавішу С. Середній палець с клавіші В переходить на С і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно.

сад сват спас сало світ слід сила салат

слово світло слава спирт атлас віспа вистава

Вправа № 4. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

іслам іспит освіта особа фасад самота сарафан

салон сварка светр секрет скарга смак снага салат

космос краса оселя фосфор русак русло луска мус

вус сон суфле сосна укус спрага диск вислів

Вправа № 5. Виконайте вправу для переміщення середнього пальця правої руки на клавішу Ш. Середній палець з клавіші Л переходить на Ш і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно. Слідкуйте за основним положенням рук.

душ шок шафа шана шанс шаман шпак кішка клавіша мішок мушка машина ніша пошук

Вправа № 6. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

шарж шинка шипшина шифер шифр шкода школа шлак шмат шматок шпалери шпак шриффт штани дошка каштан

Вправа № 7. Виконайте вправу для переміщення середнього пальця правої руки на клавішу Б. Середній палець із клавіші Д переходить на Б і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно. Слідкуйте за основним положенням рук.

труба дбати бор біб баба блок раб раба риба обід табу табло бал біб біда балда барва банда борг бабак будова брус баран барка барон баул барс берегла береза бланк

Вправа № 8. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

багаж баклан балакати балет балка бант бідон благо фарба

богем болото абат габро доба добро добриво фарба тобто лабрадор оббивка обвал
обдавати ребус робот робота табір

Вправа № 9. Правильно надрукуйте текст вправи.

умова фунт руно журнал журавлина дурман вистава вулик сват сила салат шаман
шана шанс лупа лунка сосиска

Вправа № 10. Виконайте вправу для переміщення безіменного пальця правої руки на клавішу Щ. Безіменний палець з клавіші Д переходить на Щ і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть текст вправи.

що щодо дощ широко нащо куці щедрі щавель щастити щадити щебет щебетати
щербина щелепа щетина щупак

Вправа № 11. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру. Слідкуйте за основним положенням рук.

щедрувати щирій дощомір щиколотка щитовидна щілина щовечора щовесни
щогодини щодоби щоліта щоранку

Вправа № 12. Виконайте вправу для переміщення мізинця правої руки на клавішу Ю. Мізинець з клавіші Ж переходить на Ю і швидко повертається в основну позицію.

юда юнга юний юнат юшка юрба бюро пюре сюди ювелір ювілей юнкер юнкор
юрист юстиція бюджет нюанс

Вправа № 13. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

доню дюжина дюшес дюйм дюни люпин люстра лютий сюжет людина люк люлька
матусю тюкати тюльпан

Вправа № 14. Виконайте вправу для переміщення безіменного пальця лівої руки на клавішу Ц. Безіменний палець з клавіші І переходить на Ц і швидко повертається в основну позицію.

цап цар цвіт цикл циган цегла цоколь цуратися цуцик

Вправа № 15. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

кінець цікаво цигарка циклон цирк цемент центр целофан центнер церква цитата
цифра цілувати

Вправа № 16. Виконайте вправу для переміщення безіменного пальця лівої руки на клавішу Ч. Безіменний палець з клавіші І переходить на Ч і швидко повертається в основну позицію.

чин чуб чого чому чоло чадо чара чума чути чотири чубук чутка чукча речі черпак
читати човен чоловік чуваш

Вправа № 17. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

чабан чавун чаклун череда чернетка четвертак четверть чеченець чистотіл чорнити

чорнослив чудити чудотворець

Вправа № 18. Правильно надрукуйте текст вправи.

раба робот щовечора чудити робот фарба труба табір
цукровар нащадок обабіч юрист тютюн юнкор

Вправа № 19. Виконайте вправу для переміщення мізинця лівої руки на клавішу Й. Мізинець з клавіші Ф переходить на Й і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово декілька разів.

рай пай йоґ йод йти йойкати йогурт чай найда шайба майор свій район прийом
райдуга серйозний трійка трійня

Вправа № 20. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

байдуже байка байдики край майно майдан майже майонез майстер прийменник
мільйон наймач пайка приймак

найбільший найближчий найважливіший найважчий найвищий найдавніший
найдорожчий найкращий

Вправа № 21. Виконайте вправу для переміщення мізинця лівої руки на клавішу Я. Мізинець з клавіші Ф переходить на Я і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно.

як явір якір ягода ярмо яблуна

Вправа № 22. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

яблуко явище ягнята якість ясність ярмарок яровий ясен

янтар яскравий аякже дядя дяка дякувати лящ лялька

лякати някати рядовий ряба теля тягар авіація весілля

земля іділія історія агітація адміністрація адоптація акація

воля вугілля життя екскурсія надія олія орлиця праця пшениця пральня стеля
філософія читання школяр каменяр

Вправа № 23. Виконайте вправу для переміщення мізинця правої руки на клавішу З. Мізинець з клавіші Ж переходить на З і швидко повертається в основну позицію.

за зал зуб завіт зараз звук згода здоба збір зима зоря зріз

Вправа № 24. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

забава завод замітка замок заплив запорука звірі зерно

зле змагання зневага зозуля зрада зразок зробити зруб

зрив зрілий зціляти зряду друзі крізь

Вправа № 25. Виконайте вправу для переміщення мізинця правої руки на клавішу Х. Мізинець з клавіші Ж переходить на Х і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно.

ах ахати ха хай хан хна хто хвоя хвала хабар хаос хвиля хворіти шах шахта хист

хліб хмара хрест яхта хорват

Вправа № 26. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру.

хтозна хустка хутро бухта вухо вхід захопити дух духи похилий поховати рух рухати схема схил схід ухвала хованка

Вправа № 27. Виконайте вправу для переміщення мізинця правої руки на клавішу і. Мізинець із клавіші Ж переходить на неї і швидко повертається в основну позицію. Уважно наберіть кожне слово вправи стільки разів, поки не вийде правильно.

її іх їда їде їдати їжа їжак їзда їсти їстівний їхати мої твої

Вправа № 28. Виконайте тренувальну вправу для двох рук. Надрукуйте слова, не дивлячись на клавіатуру:

їдкий їжачиха їхній їдальня знайомий країна доїхати приїхати прозаїк українець роїти руїна отруїти

Завдання для виробничого навчання

1. Завантажте текстовий редактор WORD. Збережіть документ на диску вказаному майстром у власній папці.

2. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *an or ae ae ae an or він він він an or ne ne ne an or rn rn rn*
- *a n e o r n a n e o r n a n e o r n a n e o r n a n e o r n*
- *г р а н д г о р а г р а н д г о р а г р а н д г о р а г р а н д г о р а*

3. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *ак ог ае ог ак він ае он пк рг не рг пк рн не рн акае огон*
- *а к а е а п о г о н о р а е а к о н о г а е а к о н о г а*
- *п і н а н е р в піна нерв піна нерв піна нерв піна нерв*
- *н у г а в і р а н у г а віра нуга віра нуга віра нуга віра*

4. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *а к а е а п о г о н о р а к а е а n o g o n o r a к а е а n o g o n o r a к а е а n o g o n o r a*
- *к а н в а о к е а н канва океан канва океан канва океан*
- *в і н о к п і н а л вінок піна вінок піна вінок піна*
- *ф е н о л в а г о н фенол вагон фенол вагон фенол вагон*
- *н о р к а г о п а к норка гопак норка гопак норка гопак*

5. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *фівап ролдж ак ае ап ог він ор ке нг ек гн акеп огнр*
- *ж а р г о н п р о л о г фаргон пролог фаргон пролог*
- *п л а н е р к а л і к а планер каліка планер каліка*
- *д р а к о н н е д о г а р о к дракон недогарок дракон недогарок*
- *д е р е в о к а н а в а дерево канава дерево канава*

6. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *л е г е н д а л о г о п е д легенда логопед легенда логопед*
- *п е д а г о г п р о в і д педагог провід педагог провід*

- *нагорода коні нагорода коні*
- *жонглер карава н жонглер караван жонглер караван*

7. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *гондола гондола гондола гондола гондола*
- *карава н караван караван караван караван*
- *коленкор коленкор коленкор коленкор*
- *перешкода перешкода перешкода перешкода*
- *фонограф фонограф фонограф фонограф*
- *неправа неправда неправда неправда*
- *галка галка галка галка галка галка*
- *проволка проволка проволка проволка*

8. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *ву ву ву ли ли ли ва ау ло ош ак ву ог ли ку ги у ш у ш*
- *фуракаша фура каша фура каша фура каша фура каша*
- *вушкошлак вушко шлак вушко шлак вушко шлак*
- *пуншшарж пунш шарж пунш шарж пунш шарж пунш шарж*
- *пруд фарш пруд фарш пруд фарш пруд фарш*

9. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *шовк огірок шовк огірок шовк огірок шовк огірок*
- *павук шнур павук шнур павук шнур павук шнур*
- *дуга шафка дуга шафка дуга шафка дуга шафка*
- *гриш дуло гриш дуло гриш дуло гриш дуло*

10. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *рукавкішка рукав кішка рукав кішка рукав кішка*
- *акулашкола акула школа акула школа акула школа*
- *курокшалаш курок шалаш курок шалаш курок шалаш*
- *гудокшпора гудок шпора гудок шпора гудок шпора*

11. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *пушкапампушка пушка пампушка пушка пампушка*
- *кулоннакал кулон накал кулон накал*
- *рукавпшонорукав пшоно рукав пшоно рукав пшоно*
- *шурпуукліну шурпу уклін шурпу уклін шурпу уклін*

12. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *фургонпровела фургон провела фургон провела*
- *управашарада управа шарада управа шарада*
- *пугало крошка пугало крошка*
- *пурпуршафран пурпур шафран пурпур шафран*

13. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:

- *іц дц іц дц іц дц вули ак ог іц дц ву ак ли ог дц ц ш*
- *лещціп лещ ціп шуп цуг лещ ціп шуп цуг лещ ціп*
- *передціна перед ціна перед ціна перед ціна*
- *вівці шук вівці шук вівці шук вівці шук*
- *щурцукор щур цукор щур цукор щур цукор*

- *к л і щ ц е ц е кліщ цеце кліщ цеце кліщ цеце кліщ цеце*
14. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *ц у к е р к а в і к о цукерка віко цукерка віко цукерка віко цукерка віко цукерка віко*
 - *щ у к а щ і п к а щука щіпка щука щіпка щука щіпка щука щіпка*
 - *щ о к а ц і н а щока ціна щока ціна щока ціна щока ціна*
15. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *ц у к і н і к і н ц і цукіні кінці цукіні кінці цукіні кінці цукіні кінці*
 - *к у щ ц а п ф а кущ цапфа кущ цапфа кущ цапфа кущ цапфа*
 - *щ і п к а ц е д р а щіпка цедра щіпка цедра щіпка цедра*
 - *п р а щ а ц у н г праща цунг праща цунг праща цунг*
16. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *щ е г о л ф р і ц щегол фріц щегол фріц щегол фріц*
 - *ц в і р к у н к в а р ц цвіркун кварц цвіркун кварц цвіркун кварц*
 - *г у ц у л ц е г л а гуцул цегла гуцул цегла гуцул цегла*
17. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *фй жз фй жз фй жз фй жз йф зж йф зж й ф з ж й ж з ф й ж*
 - *й о д в і з йод віз йод віз йод віз йод віз йод віз йод віз*
 - *й о д п а й зір пай зір пай зір пай зір пай зір пай зір пай зір пай*
 - *р а й р а з рай раз рай раз рай раз рай раз рай раз рай*
 - *й о г з а л йог зал йог зал йог зал йог зал йог зал йог*
18. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *л о з а в а з а лоза ваза лоза ваза лоза ваза лоза ваза*
 - *д о з а к о з а доза коза доза коза доза коза доза коза*
 - *у к а з з о л а указ зола указ зола указ зола указ зола*
 - *в у з о л ж е з л вузол жезл вузол жезл вузол жезл вузол жезл*
19. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *з н а й з р і й знай зрій знай зрій знай зрій знай зрій*
 - *к р е з д з в і н крез дзвін крез дзвін крез дзвін крез дзвін*
 - *з о л а ф а з а зола фаза зола фаза зола фаза зола фаза*
 - *з н а й з р і й знай зрій знай зрій знай зрій знай зрій*
20. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *г а й к а ш е й к у гайка шейку гайка шейку гайка шейку*
 - *л а к е й ш а й к а лакей шайка лакей шайка лакей шайка*
 - *ж о к е й л і й к а жокей лійка жокей лійка жокей лійка*
21. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *з а н о з а з л о д і й заноза злодій заноза злодій заноза злодій*
 - *з і в а к а п р о щ а й зівака прощай зівака прощай*
 - *в о й л о к в о к з а л войлок вокзал войлок вокзал*
22. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *з д о р о в а здорова здорова здорова здорова здорова здорова*
 - *п р о к а з а проказа проказа проказа проказа проказа проказа*
 - *п е р е д з в і н передзвін передзвін передзвін передзвін*
 - *д з е р к а л о дзеркало дзеркало дзеркало дзеркало дзеркало*

- *з н а й к а знайка знайка знайка знайка знайка знайка знайка*
 - *д о з о р ц і дозорці дозорці дозорці дозорці дозорці дозорці*
23. Надрукуйте по 3 рядки буквосполучень:
- *загата не вдержала водного напору*
 - *йшла погрузка зерна у вагон*
 - *шоколад недовго лежав на полиці*
 - *зараз вона не зрізала розу*
 - *коло заводу зеленів гай*
24. Збережіть текст і закрийте програму Word.
25. Запустіть клавіатурний тренажер і виконайте вправи вказані майстром в/н.

Контрольні питання

1. Як правильно набрати літери, які розміщені по клавішах середнього рядка клавіатури
2. Як правильно набрати літери, які розміщені на поверхні рядках клавіатури?
3. Як правильно набрати літери, які розміщені на нижніх рядках клавіатури?
4. Назвіть послідовно клавіши верхнього рядка клавіатури?
5. Назвіть послідовно клавіши нижнього рядка клавіатури.
6. Назвіть зону правого вказівного пальця.
7. Назвіть зону лівого вказівного пальця: